

Fra nord-vest

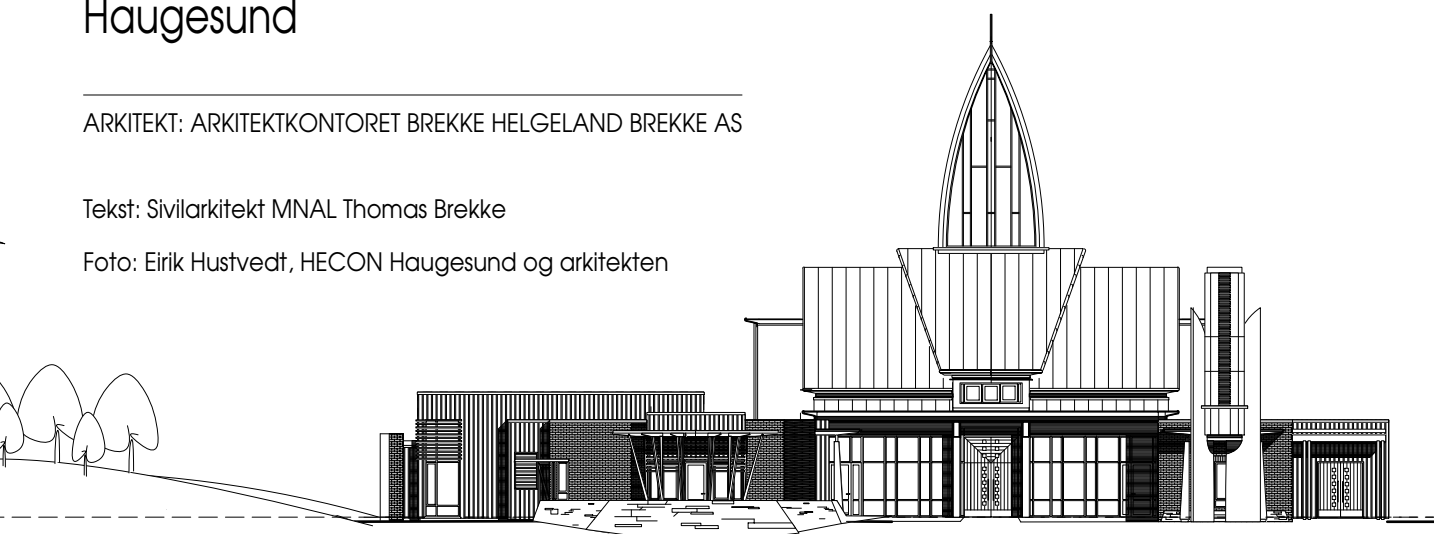
UDLAND KIRKE

Haugesund

ARKITEKT: ARKITEKTKONTORET BREKKE HELGELAND BREKKE AS

Tekst: Sivilarkitekt MNAL Thomas Brekke

Foto: Eirik Hustvedt, HECON Haugesund og arkitekten

Fasade syd

Situasjon

Kirken er plassert på regulert kirke-tomt like sørvest for Udlund kirkegård. Tomten har en særs fin beliggenhet for formålet og ligger lett synlig til på et høydedrag. Klimatisk sett ligger tomtens utsatt til for vindpåkjenninger, noe som er søkt hensyntatt ved utformingen av kirkebygget.

Adkomst er fra sørøst, og kirken får felles parkeringsplass med kirkegården, like ved Austreimsvegen.

Kirken er plassert oppå høydedraget på en slik måte at den høyeste delen av terrenget ikke blir bebygd, men kan benyttes som utearealer i tilknytning til aktiviteter i bygget.

Anlegget som helhet er gitt en L-utforming for å gi en god og oversiktelig adkomst som samtidig har god beskyttelse for de mest utsatte vindretningene; sydvestlig vind og regn og nordvestlig kald godværsvind.

Utforming

Anlegget er delt inn i to hoveddeler. Kirkerommet ligger i akselinjen for hovedadkomsten fra parkeringsplassen. I denne akselen ligger også kirketorget og kirkebakken. L-formen gjør at kirkerommet visuelt strekker seg ut til kirkebakken og adkomsten. Dette er understreket med store glasspartier.

I tilknytning til kirkerommet er det på høyre side lagt endel birom som natur-

Fra syd-øst

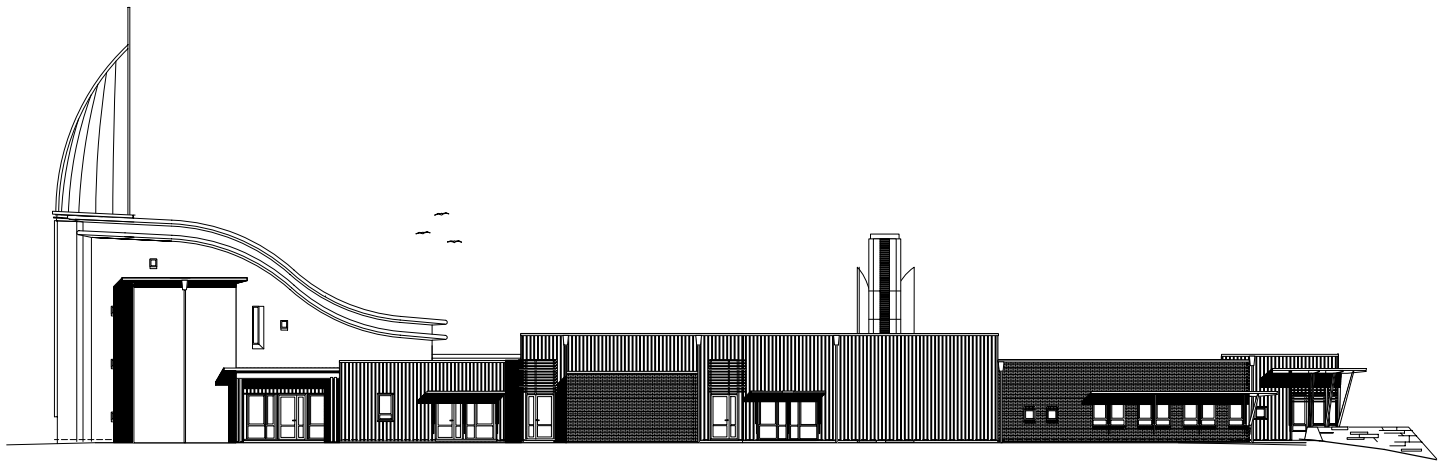
For sitt arbeid med Udland kirke ble Arkitektkontoret Brekke Helgeland Brekke AS tildelt Nordisk Platepris for arkitekter. Prisen består av 100.000 SEK.

Adresse:	Austrheimsvegen 60, Haugesund
Byggherre:	Kirkelig Fellesråd i Haugesund v/ kirkevergen Leder av byggekomiteen: Knut Meland
Arkitekt:	Arkitektkontoret Brekke Helgeland Brekke AS v/sivilarkitekt MNAL Thomas Brekke
RIB:	Procon AS v/Arne Gillesvik og Kjell Ekornrud (byggeleder)
Entreprenører:	Mur: RB Johannesen AS v/Bernt Johannesen Blikk: Aa. Oddenes efft. AS v/ Jostein Økland Betong og stål: GL Prosjektservice AS Tømrerarb: Haaland & Thuestad AS
Tegl:	Optiroc as (lys oker ru fra Bratsber Teglverk)
Murmørtel:	Vestnorsk mørtel as (gjennomfarget mørtel)
Byggeår:	2002
Areal:	1.285 m ²
Byggekostnad:	Inkl. innredning: ca. 28 mill. inkl. mva

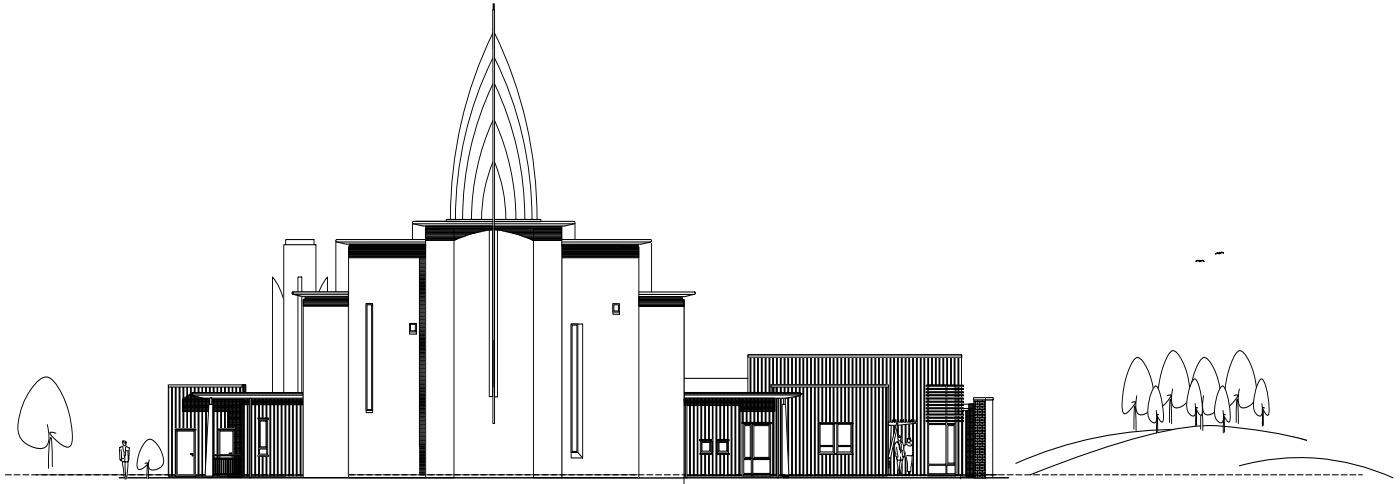
Konstruksjon:	Bygget er fundamentert på undersprengt fjell. Takkonstruksjonen over kirkerommet har hovedbæring via søyler og primærdragere i stål som går i byggets lengderetning. Hovedspennet i kirkerommet er løst via to fagverksdragere skjult i forbindelse med sprang i takflaten, mens bæringen langs yttervegg er ivaretatt via stålsøyler og -bjelker skjult i murverket. Murveggene i frontpartiet, som er de høyeste, er diafragmavegger. Sidefløyene er i vertikalmørtel murverk, mens resterende vegger er skallmuregger som er forankret til stålsøylene for takbjelkene. Veggene er avstivet i topp via taksiven og kryssavstivinger i veggene.
Overflater:	Murveggene er murt med gjennomfarget mørtel, tilpasset den gule steinen. Kirkerommet og kirketorget har fuget tegl innvendig, kombinert med hvit pusset fondvegg. Teglen er også delvis trukket ut og benyttet som utvendig forblending i veksel med mørk og lys malt trekledning. Utvendig har kirkerommet hvitpusset overflate. Himling i kirkerom og torg er todelt, med helsparklet hvitt midtparti og lys panelhimling på sidene. Kirkeromstaket og alle gesimsar er tekket med patinert reihnzink.

lig hører til dette, sakristi, båremottak, lager samt et undervisningsrom.

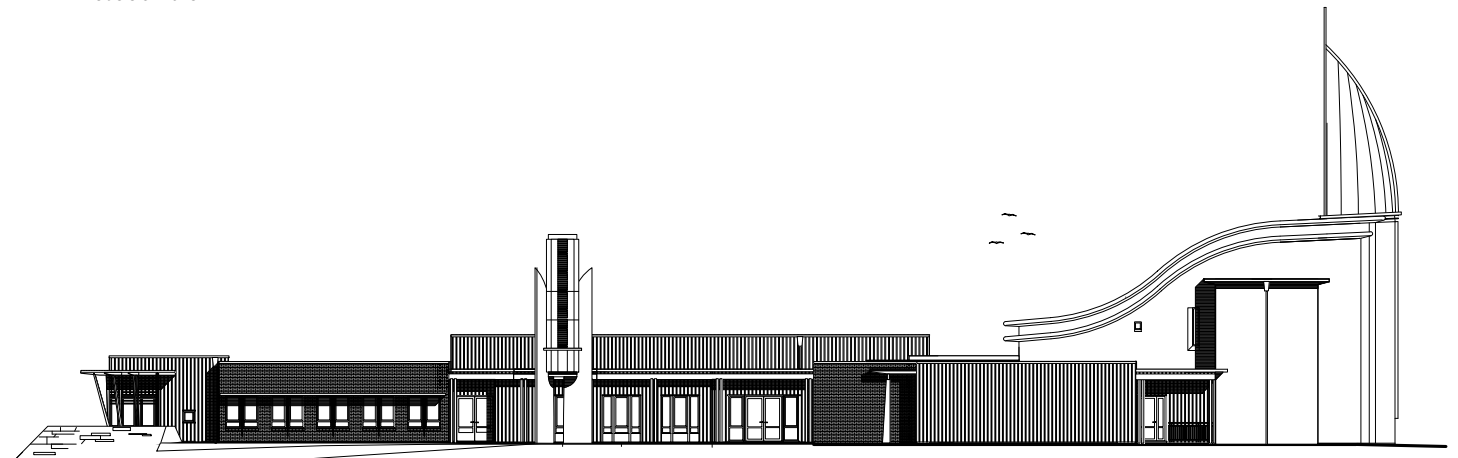
På venstre side av kirkerommet er alle øvrige rom lagt i en lang sidefløy for å danne en helhetlig vegg langs adkomsten. Denne fløyen strekker seg fra kirkerommet og helt ut til parkeringsplassen. Klokketårnet og en pergola/søylegang er tenkt plassert slik at kirkebakken visuelt sett har tilnærmet tre vegger. Klokketårnet er foreløpig ikke bygget.

Fasade vest

Fasade nord

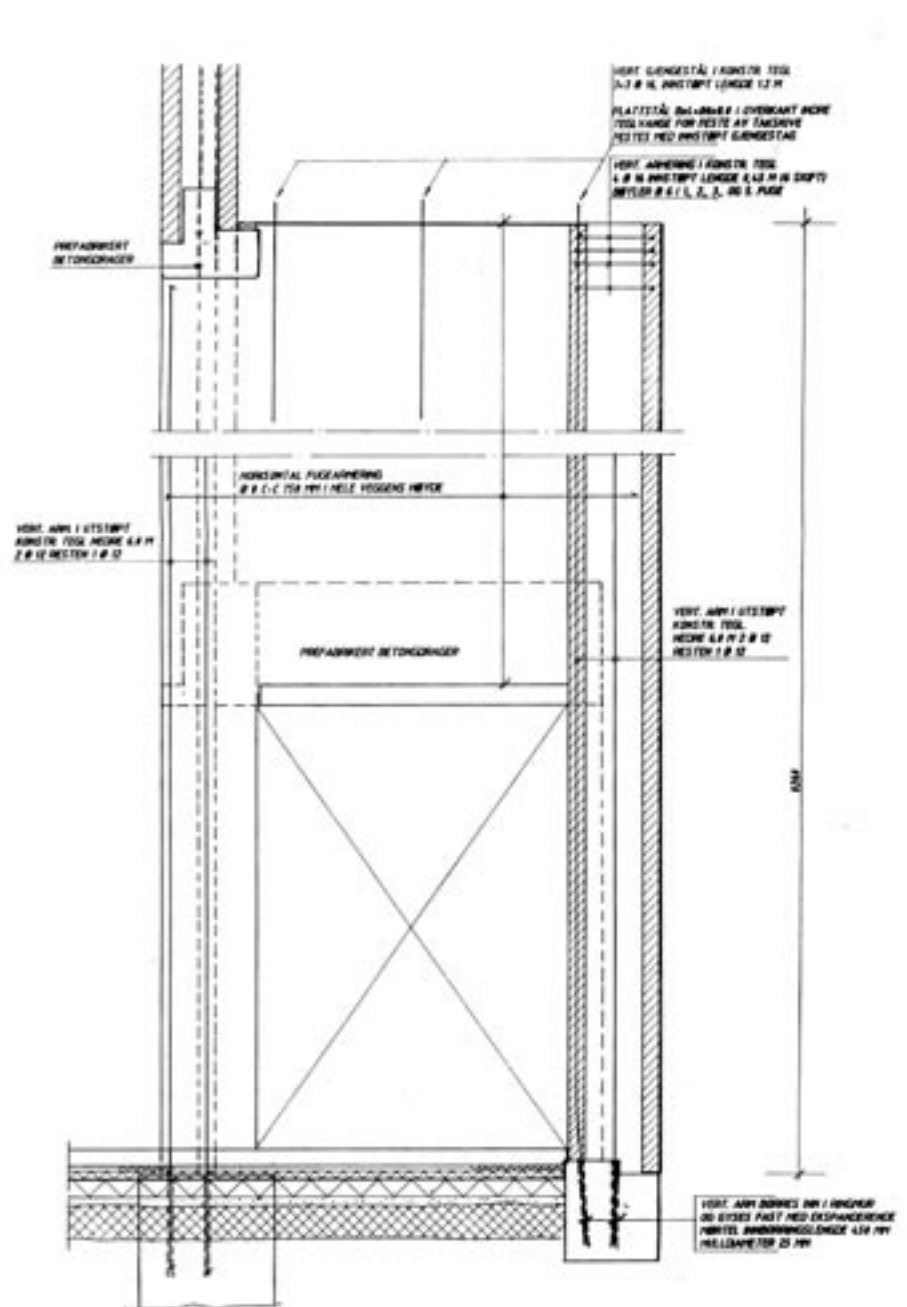

Fasade øst

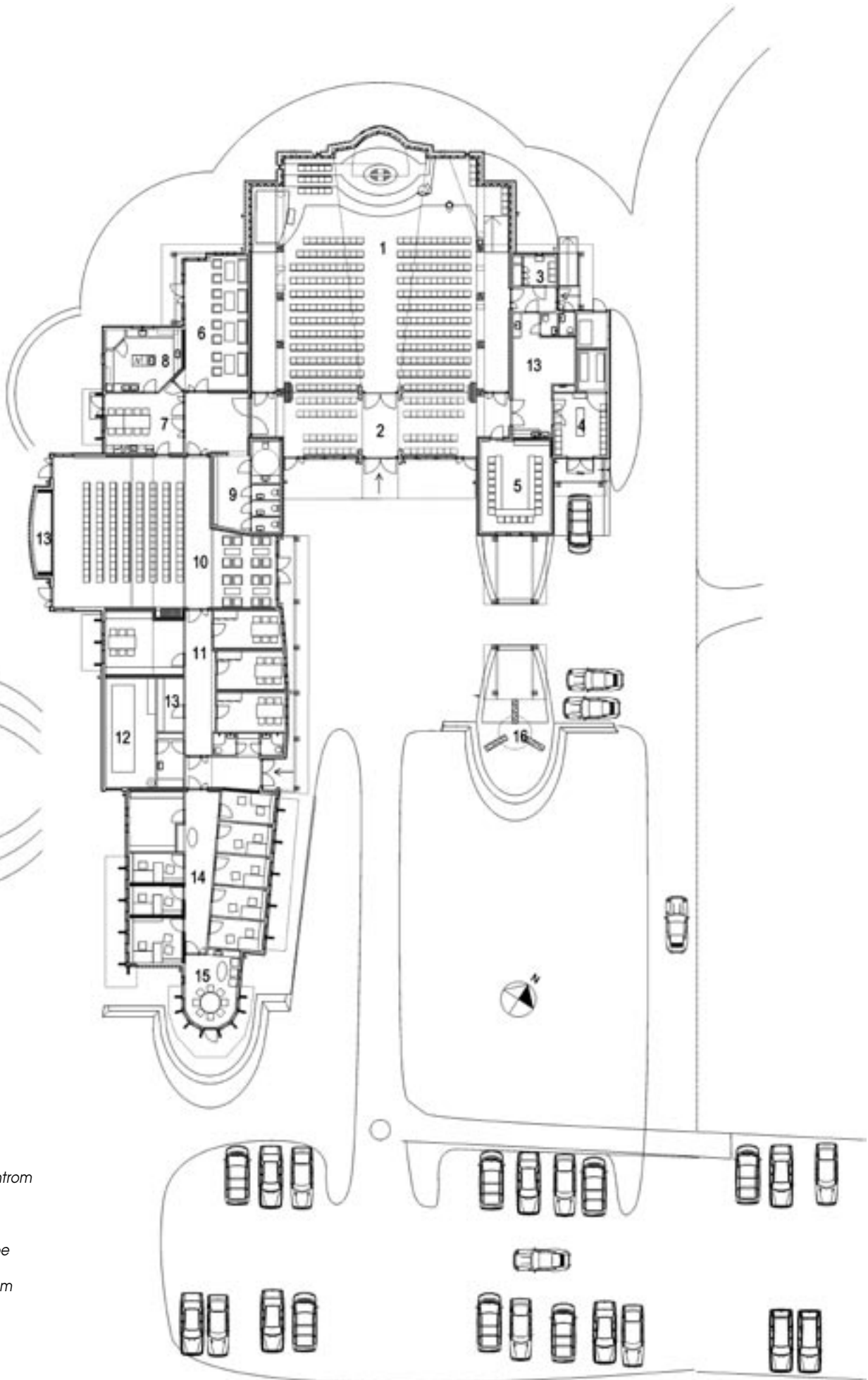

Tårnkonstruksjonen ble bygget i stål på verksted etter tegninger fra RIB og siden fraktet i to deler til byggeplassen. Her ble den isolert og teknet med rheinzink. Linjeføringen på overflater ble tatt ut på stedet i nært samarbeid mellom tømrer, blikkenslager og arkitekt. Tårnet ble heist på plass med mobilkran og deretter sveiset fast til underliggende konstruksjon og isatt glassfasade mot sør pluss dekkbeslag i overganger mot tak.

De murte ytterveggene i kirkerommet representerte rent byggeteknisk den største utfordringen. De høyeste veggene er bortimot 11,5 m. Bygningens form gjorde det naturlig å kombinere flere forskjellige murkonstruksjoner; diafragmavegger, skallmurvegger og vertikalarmeret murverk. Veggene i frontpartiet, som er de høyeste, er murt som diafragmavegg (murte bindere). Veggene i de to sidefløyene er utført som vertikalarmeret murverk, mens resterende vegger i lengderetning av kirkerommet er skallmurvegger som er forankret til stålsøylene for takbjelkene. Veggene er avstivet i topp via takskiven og kryssavstivinger i veggene.

Plan:

- 1 Kirkerom
- 2 Torg
- 3 Sakristi
- 4 Bårerom
- 5 Konfirmantrum
- 6 Stue
- 7 Allrom
- 8 Kjøkken
- 9 Garderobe
- 10 Sal
- 11 Grupperom
- 12 Teknisk
- 13 Lager
- 14 Kontorer
- 15 Møterom
- 16 Tårn

Det hvitpussete midtpartiet henger visuelt sammen med høydemarkeringen i taket i akse opp mot alteret. Det hvitpussete feltet til høyre brukes som lerret for fremvisning av sangtekster og bilder under gudstjenestene. Fra overlyset over alteret og noen mindre vinduer på veggene beveger sollyset seg ettersom dagen går, og kommer inn fra alle himmelretninger. Gjennom det smale vinduet til venstre kan man fra kirkerommet se ut på havet, til Sletta, i storm og stille vær. Gjennom vinduet til høyre kan man se opp på himmelen og skyene. Altretavlen er laget av den lokale kunstneren Bernhard Østebø. De liturgiske møblene er tegnet av arkitekten. Et nært og godt samarbeid mellom kunstner, arkitekt og byggekomite ga en helhetlig løsning for utsmykking og møbler. Det er bl.a. brukt samme slags stein og overflatebehandling for deler av utsmykkingen som for døpefonten og bena til alterbordet.

Kirkerommet har et særpreget, bølgeformet tak som løfter seg over alterpartiet mot nordvest og avsluttes av en buet fondvegg. Denne reiser seg over taket og manifesterer seg i et tårnmotiv som med sin krumning kan minne om en båt eller et seil. Gjennom tårnet slippes lys ned over alterpartiet i kirkerommet.

Kirkeromstaket og tårnet danner den mest markerte og høyeste delen i anlegget.

Øvrige arealer er modellert som flere adskilte volumer med forskjellig høyder og med «flate» tak som vekselvis har takutstikk og vekselvis er ført med parapet over tak for å understreke åpenhet/lukkethet. Veggene blir forøvrig underdelt med utstrakt bruk av baldakiner/solavskjerming.

Planløsning

Selve kirkerommet fremstår som det viktigste rommet i anlegget, visuelt adskilt fra de øvrige delene. Man trenger ikke gå gjennom «hele» arbeidskirken for å komme til gudstjeneste her.

Beliggenheten inntil Udland kirkegård gjorde det viktig å tilrettelegge for at begravelse skal foregå uforstyrret, uansett aktiviteter i de øvrige rommene.

Forsamlingslokalene – kirkestue, menighetssal og grupperom – er lagt til den delen av sidefløyen som er nærmest kirkerommet, og de kan alle nå direkte fra kirketorget. Kjøkken/allrom og garderobes har en sentral beliggenhet i forhold til disse rommene.

Kjørbar adkomst er lagt mot kirkegårdsmuren, helt rundt til kjøkken/allrom for av- og pålasting av varer. En stor grad av sambruk av arealer gir en

kompakt løsning, med liten andel unyttige gangarealer. Grupperomsavdelingen og kontoravdelingen kan også nås via felles adkomst i sidefløyen.

Kontoravdelingen er lagt helt ytterst mot adkomst og parkering og er lett tilgjengelig for besøkende. Terrangformen her gjør at det er minimalt innsyn direkte til kontorene fra adkomstveien, samtidig som det er god oversikt over besøkende som ankommer anlegget.

Utearealene består av opparbeidet terrengformasjon og kirkebakke langs hovedadkomsten og av et naturlig amfi med ballplass mot sørvest.

Planløsningen og det endelige romprogrammet er utarbeidet i nært og godt samarbeid mellom byggekomiteen, flere brukerkomiteer fra menigheten og arkitektkontoret.